

**АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ СОЦІОЛОГІЧНОГО ОПИТУВАННЯ
ФАРМАЦЕВТІВ З ПИТАНЬ ОПЛАТИ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ В
АПТЕКАХ ЗА ПРОГРАМОЮ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»**

Нестеренко В. А., Панфілова Г.Л.

Кафедра соціальної фармації

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Надання населенню ефективної фармацевтичної допомоги та послуги за умов воєнного стану є складним питанням, яке вирішується на макро- та мікроекономічних рівнях функціонування системи охорони здоров'я. На макроекономічному рівні в Україні функціонує державна програма «Доступні ліки», яка була започаткована ще у 2017 році та незважаючи на складні часи зараз продовжується та розвивається. Значна кількість аптечних закладів різних форм власності та господарювання беруть активну участь у реалізації цієї програми. Роль фармацевтів в організації ефективної допомоги хронічним хворим за означенню програмою трудно переоцінити. Надання цим хворим ефективної фармацевтичної допомоги та послуги є соціально значущим питанням, але на обслуговування таких клієнтів за цією програмою в аптеці потрібен час, якій працівники могли б витратити на інших клієнтів. Це дозволяє підвищувати реалізацію та прибутковість своєї роботи. При цьому, втрачається соціальна значущість роботи фармацевтів. Тому питання надання фармацевтичної допомоги та послуги для хронічних хворих за програмою «Доступні ліки» відкриває багато проблем в організації матеріального стимулювання фармацевтів.

Мета дослідження. Провести аналіз думки фармацевтів з питань організації надання фармацевтичних послуг за програмою «Доступні ліки».

Методи дослідження. Використовувалися загальнотеоретичні та прикладні методи досліджень, а саме соціологічне (експрес) опитування

фармацевтів. В опитуванні приймало участь 74 фармацевта, які безпосередню обслуговують хворих за означеною програмою. Опитування проводилось на анонімних умовах, попередньо була отримана згода учасників на обробку даних. Анкета містила 5 питань закритого типу. Сукупність опитаних розподілилась таким чином, фармацевти: жіночої статті – 48 особи (64,86%); чоловічої статті – 26 (35,14%); у віці до 25 років – 21 особа (28,37%) ; у віці від 25 до 35 років – 19 осіб (25,67%); у віці від 36 до 45 років – 17 осіб (22,98%); у віці від 46 до 55 років – 8 осіб (10,81%); у віці від 56 до 65 років – 5 осіб (6,76%); у віці від 66 до 75 років – 4 осіб (5,41%). Обробка даних здійснювалась за допомогою ліцензованих програм статистичного аналізу.

Результати дослідження. За даними соціологічного опитування фармацевтів (N=74 особи) встановлено, що 94,60% респондентів вважають, що вказана програма підвищила доступність ліків, а 100,0% фахівців вказали, що обслуговування хронічних хворих, яке здійснюється за нею повинно оплачуватися державою. На обслуговування одного комерційного клієнта більшість опитаних фахівців (45,95%) витрачало менше 3-х хвилин, а на хронічного хворого за програмою «Доступні ліки» (43,24%) від 3-х до 5-ти хвилин. Таким чином, фармацевтичне обслуговування хворих за програмою «Доступні ліки» потребує, на думку фахівців, більше часу, ніж на інших відвідувачів аптеки. На думку більшості (43,24%) опитаних, вартість надання фармацевтичної допомоги та послуги, яка здійснюється під час обслуговування хронічних хворих за програмою «Доступні ліки» повинна коливатися у діапазоні значень 75 до 100 грн за один Е-рецепт.

Висновки. Підсумовуючи результати проведеного дослідження можна стверджувати, що переважна більшість опитаних фармацевтів вказують на те, що програма «Доступні ліки» має велике значення у вирішенні питання підвищення рівня доступності ліків, але обслуговування хронічних хворих повинно здійснюватися на платних умовах. Це обумовлено втратами робочого часу, психоемоційними та інтелектуальними навантаженнями, які фахівці відчують під час обслуговування зазначеної групи відвідувачів аптеки.